

BOB fractie en overige leden van de gemeenteraad

Uw brief van 1 september 2020	Uw kenmerk S-515	Ons kenmerk 20uit18148	Datum 3 november 2020	Verzonden d.d.
Onderwerp: Beantwoording schriftelijke vragen S-515		Behandeld door D. van den Bos	Telefoonnummer 14 0481	Bijlage(n)

Geachte BOB-fractie en overige leden van de gemeenteraad,

Uw fractie heeft op 1 september 2020 vragen gesteld naar aanleiding van de overlast, communicatie en maatregelen voor omwonenden bij aanleg van de onderdoorgang Rijksweg-Noord. Met deze brief beantwoorden wij uw vragen.

Vergunningverlening en handhaving

1. Naar wij begrijpen is beoordeling van bouwlawaai en trillingen bij de afgifte van de vergunningen nogal technisch van aard. Kunt u aangeven hoe de gemeente Overbetuwe bij dit project heeft geborgd dat bij de beoordeling voldoende expertise beschikbaar was?

De bescherming tegen het geluid voor bouwen en slopen is op verschillende wijzen gereguleerd. In dit geval gelden de APV, het Bouwbesluit 2012 en de Nota bouwlawaai 2009. De Nota Bouwlawaai is een deelnota van de op 8 September 2009 door de gemeenteraad vastgestelde Nota Geluidsbeleid Overbetuwe. Voor dit project is de gebruikelijke gang van zaken conform de Nota bouwlawaai gevolgd.

De gemeente Overbetuwe heeft op 29 januari 2020 een verzoek tot ontheffing van de APV ontvangen van de 'Combinatie Mobilis - Hegeman Elst'. Deze aanvraag is inhoudelijk getoetst door Omgevingsdienst Regio Arnhem (ODRA). Bij deze toetsing beoordeelde een geluidadviseur (die voldoet aan de landelijke kwaliteitscriteria) van ODRA of de aanvraag voldeed aan het door de gemeente vastgestelde beleid (Nota bouwlawaai). ODRA gaf daar de gemeente advies over en op basis daarvan is de ontheffing door gemeente Overbetuwe opgesteld en op 3 april 2020 verleend.

2. Kunt u aangeven hoe controle en handhaving op naleving van de dagwaarden met blootstellingsduur en, of de voorwaarden uit ontheffing geregeld is/was?

Conform de Nota bouwlawaai wordt een ontheffing geluid verleend op basis van het gegeven dat er niet voldaan kan worden aan de dagwaarden en blootstellingsduur, zoals verwoord in het bouwbesluit. Als onderdeel van de aanvraag wordt met een analyse aangetoond wat de te verwachten dagwaarden en blootstellingsduren van de verschillende werkzaamheden zijn. Voor die verwachting wordt de ontheffing verleend. In de ontheffing worden vervolgens geen nadere eisen gesteld aan maximale blootstellingsduur en dagwaarden.

Op welke punten is wel sprake van controle en handhaving?

Conform de Nota bouwlawaai bestaat het toezicht uit het controleren of de werkzaamheden uitgevoerd worden zoals verwoord in de aanvraag. Het ter controle meten van de werkelijke geluidsniveaus wordt conform de Nota Bouwlawaai alleen toegepast indien blijkt dat de aannemer de werkzaamheden anders uitvoert dan zoals verwoord in de aanvraag. Daarvan was in dit geval geen sprake.

3. Hoe kunnen de ervaringen uit de afgelopen periode gebruikt worden voor het voorbereiden van de volgende periode van werkzaamheden?

Voor de beantwoording gaan wij er vanuit dat u met de afgelopen periode de treinvrije periode in augustus bedoelt. Er zijn voor het project geen treinvrije periodes meer. Dit betekent dat periodes waarin dag en nacht onder grote tijdsdruk veel werkzaamheden uitgevoerd dienen te worden niet meer plaats zullen vinden. Alle werkzaamheden die een hogere geluidsbelasting veroorzaken dan de reguliere bouwactiviteiten (zoals het uittrillen van de damwanden) vinden gedurende de resterende looptijd van het project overdag plaats binnen de gangbare werktijden.

Wat zijn de rol en de bevoegdheden van de gemeente hierbij?

Gemeente is het bevoegd gezag en stelt het beleid (Nota Bouwlawaai) en APV vast waaraan de aanvragen worden getoetst door de ODRA. We verwijzen u naar de Nota Bouwlawaai waarin de rol en bevoegdheden van de gemeente meer in detail worden toegelicht.

Is voor de komende periode al een omgevingsvergunning afgegeven?

De betreffende ontheffing geluid is voor de gehele looptijd van het project afgegeven.

Voorlichting

Wij begrijpen dat een voor 2 april jl. aangekondigde bijeenkomst voor omwonenden niet door kon gaan. Wat we minder goed begrijpen is, dat er later niet alsnog een bijeenkomst is geweest (fysiek of online). Van omwonenden krijgen wij als feedback dat het beter was geweest als in plaats hiervan een online bijeenkomst was georganiseerd en/of dat op een later moment alsnog een groepsbijeenkomst was georganiseerd.

Mede tegen deze achtergrond hebben we over de communicatie de volgende vragen:

4. Hoe kijkt u (samen met de andere betrokken partijen) terug op het besluit om de bijeenkomst van 2 april 2020 te laten vervallen en nadien alleen individueel (en via de nieuwsbrief) met omwonenden te communiceren?

Wij vonden het ook spijtig dat die betreffende bijeenkomst niet door kon gaan, maar wij delen uw perceptie dat bijeenkomsten het beste communicatiemiddel zijn niet. De beste communicatie vindt volgens ons juist plaats in 1-op-1 gesprekken. De toegevoegde waarde van informatieavonden, zoals deze eerder zijn georganiseerd vanuit de projectorganisatie, zit vooral in het in korte tijd plaats kunnen vinden van vele individuele gesprekken tussen omwonenden en leden van de projectorganisatie. Ook is de fase waarin het project zich bevindt van belang. Bij het begin van het project zijn daarom meerdere informatieavonden georganiseerd. Het doel is juist dat mensen 1-op-1 het gesprek aan kunnen gaan op basis van hun persoonlijke vragen, die meestal gericht zijn op hun eigen individuele situatie. Met de vele individuele contacten die hebben plaatsgevonden is voor een zo groot mogelijk deel voorzien in deze behoefte, passend binnen de RIVM richtlijnen.

Hoe kijkt u vanuit deze ervaring vooruit naar de communicatie over de toekomstige werkzaamheden?

Zoals gezegd zullen er geen treinvrije periodes meer plaatsvinden. Vooruitlopend op werkzaamheden die een hogere geluidsbelasting veroorzaken dan de reguliere bouwactiviteiten (zoals het uittrillen van de damwanden) zal meer aandacht besteed worden aan de te verwachten hinder en de beleving daarvan. De beleving op dat moment is echter ook sterk afhankelijk van de RIVM richtlijnen.

Bent u bereid toe te zeggen dat tijdig voor aanvang van de nieuwe periode van werkzaamheden met veel geluid en trillingen in elk geval een informatiebijeenkomst (in welke vorm dan ook) voor een brede groep van omwonenden?

Ja, zodra dit mogelijk is zullen er zeker weer bijeenkomsten worden georganiseerd. Het doel van de communicatie blijft wel altijd leidend in de keuze voor het communicatiemiddel. Het is met alle mogelijke scenario's qua RIVM richtlijnen nog onzeker in hoeverre er fysieke bijeenkomsten mogelijk en verstandig zijn gedurende de resterende looptijd van het project.

5. Hoe is – buiten de nieuwsbrieven en bewonersbrieven om – naar omwonenden gecommuniceerd over de te verwachten aard en duur van de geluidhinder?

We gaan er vanuit dat u met de aard en duur van de geluidhinder doelt op de treinvrije periode in augustus. Vanuit het project wordt gehandeld conform het communicatieplan aan de hand van de gekozen trede van de participatie ladder. Er wordt veel algemene informatie gedeeld over het project om geïnteresseerden op de hoogte te houden van de voortgang en de werkzaamheden.

De digitale nieuwsbrief is met circa 700 abonnees een belangrijk middel waarmee zeer veel informatie gedeeld wordt. Wel is het vanwege de AVG noodzakelijk dat geïnteresseerden zichzelf hiervoor inschrijven. Daarnaast zijn er vele individuen die de omgevingsmanager weten te vinden door gebruik te maken van zijn directe telefoonnummer en email-adres, die op alle communicatiemiddelen zijn vermeld. Vanuit het project wordt uiteraard op nog meer manieren gecommuniceerd:

- Er zijn meerdere brieven per post gestuurd over het project en de mogelijkheden voor het inwinnen van meer informatie;*
- De projectwebsite met daarop ook een hinderkalender is makkelijk vindbaar;*
- Geïnteresseerden kunnen zich via de website inschrijven voor de nieuwsbrief en de mailinglist;*
- Ook via de website is het mogelijk om vragen te stellen of meldingen te doen;*
- De gemeentepagina is gebruikt voor berichtgeving over de eerder gehouden bijeenkomsten. Er zijn in totaal vier algemene informatieavonden gehouden voor dit project;*
- Ook zijn er meerdere persberichten verspreid;*
- Daarnaast besteden ook de wijkplatforms regelmatig aandacht aan het project en de mogelijkheden voor het inwinnen van en inschrijven voor meer informatie.*

Op verschillende momenten vooruitlopend op de treinvrije periode is hier aandacht aan besteed via verschillende communicatiemiddelen. Omdat niet alle omwonenden zich hebben ingeschreven voor de nieuwsbrief is tevens een bewonersbrief op papier verstuurd naar 557 omwonenden.

Daarnaast kunnen omwonenden zich inschrijven bij ProRail om op de hoogte te blijven van werkzaamheden aan het spoor in hun omgeving. Deze mogelijkheid is ook kenbaar gemaakt via verschillende communicatiemiddelen vanuit het project.

Welke mogelijkheden voor verbetering ziet u?

Zoals gezegd zullen er geen treinvrije periodes meer plaatsvinden. Vooruitlopend op werkzaamheden die een hogere geluidsbelasting veroorzaken dan de reguliere bouwactiviteiten (zoals het uittrillen van de damwanden) zal meer aandacht besteed worden aan de te verwachten hinder en de beleving daarvan. De beleving op dat moment is echter ook sterk afhankelijk van de RIVM richtlijnen.

Aangezien er nu geen gelijkvloerse overwegen meer zijn in de gemeente zullen er geen vergelijkbare ingrijpende operaties meer worden uitgevoerd.

Compensatie

Over compensatie hebben wij de volgende vragen:

6. In de nieuwsbrief van juni 2019 is aangegeven dat voor een aantal omwonenden op kosten van de aannemer een 0-meting zou worden gedaan. Is het juist dat omwonenden die geen 0-meting kregen aangeboden hierover niet zijn geïnformeerd én geen aanbod is gedaan om (bijv. tegen gereduceerd tarief) op eigen kosten een 0-meting te laten doen?

In opdracht van de gemeente is een algemene contour voor 0-metingen voor het gehele project bepaald in afstemming met experts. Deze contour is daarna uit het oogpunt van zorgvuldigheid en maatwerk nog uitgebreid met 15 extra woningen rondom de onderdoorgang. Dit om de contour logisch te laten verlopen. Voor het begin van de uitvoering is in 2019 bij in totaal 94 woningen een 0-meting uitgevoerd.

In opdracht van de aannemerscombinatie is specifiek voor de benodigde werkzaamheden aan de onderdoorgang door middel van een trillingsprognose het risicogebied met kans op schade in beeld gebracht. Woningen binnen dit gebied zijn toen nogmaals (voor een tussenstand) bouwkundig opgenomen. Deze specifiek voor de onderdoorgang bepaalde contour viel uiteraard binnen de eerder toegepaste contour voor 0-metingen en betrof in totaal 28 woningen waar in 2020 een 0-meting is uitgevoerd.

Het is niet logisch om buiten deze de reeds ruime contour omwonenden over de contour te informeren. Omwonenden waar een 0-meting nuttig en gepland was zijn geïnformeerd over hun eigen 0-meting. Iedereen kon/kan zich echter inschrijven voor de digitale nieuwsbrief en mailinglist en via de website, telefoon of email vragen waarom zij wel of niet in aanmerking kwamen/komen voor een 0-meting.

Kunt u aangeven welke cq welk aantal omwonenden de 0-meting aangeboden hebben gekregen en op grond waarvan?

Wij verwijzen u naar het antwoord op de vorige vraag.

Bij hoeveel omwonenden die geen 0-meting hebben gekregen, is inmiddels sprake van een of meer schademeldingen?

Tot op heden zijn er in totaal 12 omwonenden die schade hebben gemeld. Hiervan bevinden zich 8 omwonenden buiten de contour voor 0-metingen. Van de 12 schademeldingen zijn er 8 afgewezen in verband met het ontbreken van een causaal verband met de werkzaamheden. Voor de overige 4 meldingen is onvoldoende informatie aangeleverd door de melders om deze verder in behandeling te kunnen nemen.

Bent u bereid bij deze laatste groep voor de komende periode met veel geluid/trillingen ook een 0-meting op kosten van het project te laten doen?

De contour is zoals reeds toegelicht zorgvuldig tot stand gekomen. Bij alle woningen waar 0-metingen nut hebben zijn deze reeds uitgevoerd. Het is begrijpelijk dat omwonenden die trillingen waarnemen zich zorgen maken over hun huis en dat enkelen daarvan scheuren waarnemen in hun huis die eerder niet zijn opgevallen. Ook zij kunnen een schademelding doen die serieus in behandeling wordt genomen.

De contour voor de 0-metingen nog verder uitbreiden heeft geen toegevoegde waarde, want de reeds uitgevoerde trillings- en verplaatsingsmetingen en beoordelingen van schademeldingen door een schade-expert geven geen enkele aanleiding voor het verder uitbreiden van de 0-metingen.

7. Uit de communicatie op 14 april jl. komt het beeld naar voren van een 'I feel your pain', maar niet van daaraan verbonden concrete stappen om inwoners tegemoet te komen. Wij begrijpen uit de (social) media dat sommige bewoners echter (desgevraagd?) wel extra tegemoet zijn gekomen, terwijl dit bij andere bewoners niet is gebeurd. Er is ook niet in algemene zin over gecommuniceerd. Kunt u aangeven hoe hierin is gehandeld en welke (groepen) omwonenden op grond van welke criteria een bepaald aanbod hebben gehad (hotelovernachting, alternatieve werk/studieplek)?

Ondanks dat compensatie geen verplichting of vanzelfsprekendheid is, hebben we dit voor een aantal gevallen wel toegepast.

In de eerste plaats voor de direct aanwonenden. Dit aangezien zij niet alleen van zware hinder in bijzondere perioden overlast ondervinden, maar ook het meeste risico lopen op schade door trillingen en gedurende de gehele uitvoering al genoeg voor hun kiezen krijgen. Daarnaast zijn er enkele gevallen waarbij om medische redenen uitzonderingen gerechtvaardigd waren.

Er is niet algemeen over compensatie gecommuniceerd, omdat het bieden hiervan geen verplichting of vanzelfsprekendheid is en we geen verkeerde verwachtingen wilden wekken. Daarnaast is en wordt er niet algemeen gecommuniceerd over de toegepaste compensatie, omdat deze in alle gevallen aansluit op persoonlijke situaties.

Bent u bereid om voor de komende periode ook andere bewoners met een serieuze melding een bepaald (niet financieel) aanbod te doen? Het gaat bij deze groep oa om gezinnen met schoolgaande kinderen die tijdens de online lessen van hun school verzocht zijn de les te verlaten vanwege de geluidsoverlast die via hen de online les binnendrong.

Zoals gezegd zal een vergelijkbare situatie als tijdens de treinvrije periode zich niet meer voordoen. Gezien de ontwikkelingen in de richtlijnen met betrekking tot kinderen is de kans op het nogmaals lange tijd thuis zitten van kinderen en het thuis volgen van online onderwijs een stuk kleiner.

Hinderbeleving is zeer persoonlijk. Wat de één als licht storend ervaart is voor een ander al ondraaglijk. Met iedere melding wordt daarom serieus omgegaan en voor meerdere individuele gevallen zijn reeds specifieke oplossingen geboden. Deze werkwijze wordt ook gedurende de resterende looptijd van het project toegepast.

8. Naar wij begrijpen zijn voor het meten van de feitelijke trillingen tijdens de werkzaamheden bij bepaalde omwonenden trillingsmeters en verplaatsingsmeters geplaatst. Is voor de omwonenden een verslag beschikbaar waar wat gemeten is (zodat zij dit door een deskundige kunnen laten beoordelen c.q. laten betrekken in een procedure voor schadecompensatie)?

Het staat omwonenden vrij om hun verzekering en/of een schade-expert in te schakelen, indien zij van mening zijn dat ze onjuist behandeld worden. Verzoeken voor dergelijke informatie door deskundigen zullen serieus genomen worden. Rapportages over individuele woningen worden met goedkeuring van de betreffende eigenaren gedeeld met deskundigen, niet met andere omwonenden. Enerzijds vanwege de AVG en anderzijds omdat deze rapportages alleen leesbaar zijn voor deskundigen.

Bent u bereid met omwonenden die hebben geklaagd tijdens de afgelopen periode (met name over trillingen) te bezien of ook bij hun woning metingen kunnen worden gedaan?

Bij alle woningen waar metingen nut hebben zijn en worden deze reeds uitgevoerd. De trillingsmeters zijn geplaatst binnen een gebied welke volgens de geldende normen en voorschriften zijn bepaald. Een gespecialiseerd adviesbureau heeft de hiervoor benodigde analyses uitgevoerd en de trillingsmeters op de voor die woningen relevante locaties aangebracht. De reeds uitgevoerde trillings- en verplaatsingsmetingen en beoordelingen van schademeldingen door een schade-expert geven geen enkele aanleiding voor het verder uitbreiden van de trillings- en verplaatsingsmetingen. Het uitbreiden van deze metingen zal geen ander beeld geven en heeft derhalve geen toegevoegde waarde.

Hoogachtend,

burgemeester en wethouders,
de gemeentesecretaris, de burgemeester,

P.J.E. Breukers

R.P. Hoytink-Roubos